

Erkännande av yrkeskvalifikationer inom hälso- och sjukvården

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras verkets föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Socialstyrelsen ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

SOSFS kan beställas från Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se

ISSN 0346-6000 Artikelnr 2007-10-23

Tryck: Edita Västra Aros, Västerås 2007

Socialstyrelsens föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer inom hälso- och sjukvården;

SOSFS
2007:23 (M)

Utkom från trycket
den 4 januari 2008

beslutade den 18 december 2007.

Socialstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 3 kap. 3 § och 7 kap. 11 a och 16 §§ förordningen (1998:1513) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område.

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Föreskrifterna i 2 och 3 kap. ska tillämpas vid erkännande av yrkeskvalifikationer från ett annat EES-land än Sverige till följd av samordning av minimikrav för utbildning till apotekare, barnmorska, läkare, specialitläkare, Europaläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare och specialisttandläkare.

2 § Föreskrifterna i 2 och 4 kap. ska tillämpas vid ömsesidigt erkännande enligt den generella ordningen av bevis från ett annat EES-land än Sverige på formella kvalifikationer.

3 § Föreskrifterna i 2 och 5 kap. ska tillämpas vid erkännande respektive kontroll av yrkeskvalifikationer i samband med att en yrkesutövare från ett annat EES-land än Sverige har för avsikt att tillfälligt och temporärt utöva ett reglerat yrke i Sverige.

2 kap. Inledande bestämmelser

1 § I dessa föreskrifter används beteckningen EES-land för medlemsstater i Europeiska gemenskapen samt Norge, Island och Liechtenstein. Vad som sägs om EES-land ska även gälla Schweiz.

Tredje land används som beteckning på länder som inte omfattas av första stycket.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22, Celex 32005L0036) ändrad genom rådets direktiv 2006/100/EG av den 20 november 2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 141, Celex 32006L0100) om anpassning av vissa direktiv när det gäller fri rörlighet för personer, med anledning av Bulgariens och Rumäniens anslutning.

3 kap. Erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning

Apotekare

1 § En apotekare som har genomgått sin utbildning i ett annat EES-land än Sverige ska på ansökan hos Socialstyrelsen få legitimation för yrket, om han eller hon har ett sådant utbildnings-, examens- eller behörighetsbevis som anges i 5.6.2 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

Barnmorskor

2 § En barnmorska som har genomgått sin utbildning i ett annat EES-land än Sverige ska på ansökan hos Socialstyrelsen få legitimation för yrket, om han eller hon har ett sådant utbildnings-, examens- eller behörighetsbevis som anges i 5.5.2 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG, under förutsättning att beviset uppfyller övriga villkor som ställs i samma direktiv och detta har intygats av den behöriga myndigheten i det andra EES-landet.

Läkare

3 § En läkare som har genomgått sin utbildning i ett annat EES-land än Sverige ska på ansökan hos Socialstyrelsen få legitimation för yrket, om han eller hon har ett sådant utbildnings-, examens- eller behörighetsbevis som anges i 5.1.1 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

4 § En läkare som har genomgått sin specialistutbildning i ett annat EES-land än Sverige ska på ansökan hos Socialstyrelsen få ett bevis om specialistkompetens, om han eller hon redan har ett sådant bevis om specialistkompetens som anges i 5.1.3 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

Europaläkare

5 § Ansökan om kompetensbevis som allmänpraktiserande läkare i ett EES-land (Europaläkare) ska göras hos Socialstyrelsen.

6 § En läkare som har avlagt svensk läkarexamen och som vill uppnå en kompetens som Europaläkare ska efter godkänd allmäntjänstgöring (AT) i Sverige tjänstgöra som legitimerad läkare i minst två år, motsvarande heltid. Tjänstgöringen ska fullgöras under handledning inom ett valfritt medicinskt område inom den svenska hälso- och sjukvården.

7 § En läkare som har fått svensk legitimation med stöd av 3 § och som vill uppnå en kompetens som Europaläkare ska tjänstgöra under handledning inom den svenska hälso- och sjukvården i minst tre år, motsvarande heltid.

Minst tre månader av tjänstgöringen ska fullgöras på sjukhus inom någon kirurgisk specialitet. Dessutom ska minst tre månader fullgöras på sjukhus inom såväl någon invärtesmedicinsk som någon barnmedicinsk specialitet. Därutöver ska minst sex månader av tjänstgöringen fullgöras inom primärvården.

8 § En läkare från ett annat EES-land än Sverige där utbildningstiden till Europaläkare var två år fram till den 1 januari 2001 ska, om hans eller hennes medicinska grundutbildning omfattar praktiktjänstgöring

1. på en avdelning för allmänmedicin vid ett godkänt sjukhus,
2. hos en godkänd allmänpraktiserande läkare, eller
3. vid en godkänd vårdcentral för primärvård,

få tillgodoräkna högst ett år av denna praktik i den tjänstgöringstid som enligt 7 § krävs för att en läkare ska få kompetensbevis som Europaläkare.

Sjuksköterskor

9 § En sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård som har genomgått sin utbildning i ett annat EES-land än Sverige ska på ansökan hos Socialstyrelsen få legitimation för yrket, om han eller hon har ett sådant utbildnings-, examens- eller behörighetsbevis som anges i 5.2.2 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

Tandläkare

10 § En tandläkare som har genomgått sin utbildning i ett annat EES-land än Sverige ska på ansökan hos Socialstyrelsen få legitimation för yrket, om han eller hon har ett sådant utbildnings-, examens- eller behörighetsbevis som anges i 5.3.2 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

11 § En tandläkare som har genomgått sin specialistutbildning i ett annat EES-land än Sverige ska på ansökan hos Socialstyrelsen få ett bevis om specialistkompetens, om han eller hon redan har ett sådant bevis om specialistkompetens som anges i 5.3.3 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

Jämställd utbildning eller förvärvade rättigheter

12 § En apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, Europaläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare eller specialisttandläkare vars utbildnings-, examens- eller behörighetsbevis från ett annat EES-land än Sverige inte uppfyller de krav som framgår av 1–11 §§ ska ändå på ansökan hos Socialstyrelsen få legitimation för yrket, bevis om specialistkompetens eller kompetensbevis som Europaläkare, om han eller hon uppfyller de krav på att ha genomgått en jämställd utbildning eller förvärvat rättigheter till yrket som ställs i

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG och detta har intygats av den behöriga myndigheten i det andra EES-landet.

Utbildning på deltid

13 § En apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, Europaläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare eller specialisttandläkare som har genomgått sin utbildning på deltid och som vill ha sina yrkeskvalifikationer från ett annat EES-land än Sverige erkända ska på ansökan hos Socialstyrelsen få legitimation för yrket, bevis om specialistkompetens eller kompetensbevis som Europaläkare enligt vad som framgår av 1–11 §§, om deltidsutbildningens längd, nivå och kvalitet motsvarar en heltidsutbildning och om utbildningen har godkänts av den behöriga myndigheten i det andra EES-landet.

4 kap. Den generella ordningen för ömsesidigt erkännande av bevis på formella kvalifikationer

Allmänna principer

1 § Den generella ordningen för ömsesidigt erkännande av bevis på formella kvalifikationer för reglerade yrken utgår från utbildningar på följande fyra nivåer, varav nivå 1 är den högsta nivån.

Nivå 1: Reglerade yrken som förutsätter högskoleutbildning som omfattar minst fyra år.

Nivå 2: Reglerade yrken som förutsätter högskoleutbildning som omfattar minst tre år och högst fyra år.

Nivå 3: Reglerade yrken som förutsätter eftergymnasial utbildning som omfattar minst ett år.

Nivå 4: Reglerade yrken som förutsätter teoretiska och praktiska utbildningar på lägre utbildningsnivåer än nivåerna 1–3.

Reglerade yrken – nivå 1

2 § Följande reglerade yrken har i Sverige en utbildning på nivå 1:

- logoped
- psykolog
- psykoterapeut
- sjukhusfysiker

Reglerade yrken – nivå 2

3 § Följande reglerade yrken har i Sverige en utbildning på nivå 2:

- arbetsterapeut
- audionom

- biomedicinsk analytiker
- dietist
- kiropraktor
- naprapat
- optiker
- ortopedingenjör
- receptarie
- röntgensjuksköterska
- sjukgymnast

4 § För sjuksköterskor som har rätt att använda en skyddad specialistbeteckning finns särskilda bestämmelser i förordningen (1998:1513) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område.

Reglerade yrken – nivå 3

5 § Följande reglerade yrke har i Sverige en utbildning på nivå 3:

- tandhygienist

Svensk legitimation m.m. för reglerade yrken med utbildningar på nivåerna 1–4

6 § En yrkesutövare som från ett annat EES-land än Sverige har ett bevis på formella kvalifikationer för något av yrkena som anges i 2–5 §§ ska på ansökan hos Socialstyrelsen, som huvudregel, få legitimation eller någon annan behörighet för yrket.

I nedanstående situationer ska i stället följande gälla.

1. En yrkesutövare som i ett annat EES-land än Sverige har genomgått en utbildning som inte uppfyller villkoren i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG ska få legitimation, om den behöriga myndigheten i det andra EES-landet bekräftar att utbildningen är erkänd som likvärdig med och ger samma rättigheter som en utbildning som uppfyller villkoren.
2. En yrkesutövare ska få legitimation eller någon annan behörighet, om den behöriga myndigheten i ett annat EES-land än Sverige bekräftar att han eller hon där har genomgått en utbildning som, även om den inte uppfyller de krav som ställs i landet för utövande av yrket, ger yrkesutövaren förvärvade rättigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.
3. En yrkesutövare som har genomgått sin utbildning i ett tredje land och har fått utbildningen godkänd av den behöriga myndigheten i ett annat EES-land än Sverige ska kunna visa upp ett bevis på formella kvalifikationer från det andra EES-landet samt kunna styrka minst tre års yrkeserfarenhet i samma land för att få legitimation. Yrkeserfarenheten ska intygas av den behöriga myndigheten i det andra EES-landet.

4. En yrkesutövare som har genomgått sin utbildning i ett annat EES-land än Sverige där yrket inte är reglerat ska, om utbildningen uppfyller villkoren i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG, visa upp kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer och kunna styrka minst två års yrkeserfarenhet motsvarande heltid under de senaste tio åren i ett och samma EES-land för att få legitimation för yrket.
5. En yrkesutövare som har genomgått en utbildning på nivå tre i ett annat EES-land än Sverige ska få legitimation för yrket, om han eller hon har genomgått någon sådan utbildning som finns förtecknad i bilaga II i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG och detta har intygats av den behöriga myndigheten i det andra EES-landet.

7 § Socialstyrelsen får inte erkänna ett bevis på formella kvalifikationer för något av de reglerade yrken som anges i 2 och 3 §§, om yrkesutövaren har genomgått en utbildning på nivå 4 i ett annat EES-land än Sverige.

Möjlighet till kompensationsåtgärder

8 § I nedanstående situationer ska Socialstyrelsen begära att en yrkesutövare vidtar kompensationsåtgärder för att få legitimation för yrket eller bevis om specialistkompetens.

1. En yrkesutövare som har genomgått en utbildning som ger behörighet till yrket i ett annat EES-land än Sverige men är minst ett år kortare än motsvarande svenska utbildning till samma yrke måste styrka sina yrkeskvalifikationer genom att praktisera under en anpassningsperiod eller göra ett lämplighetsprov. Yrkesutövaren ska ha rätt att välja mellan de två alternativen. En anpassningsperiod får omfatta praktiktjänstgöring i högst tre år.
2. En yrkesutövare som i ett annat EES-land än Sverige har genomgått en utbildning som till sitt innehåll väsentligt skiljer sig från motsvarande svenska utbildning ska åläggas att praktisera under en anpassningsperiod eller göra ett lämplighetsprov. Samma sak gäller om det reglerade yrket i Sverige inbegriper en eller flera arbetsuppgifter som inte ingår i yrket i det land där yrkesutövaren har genomgått sin utbildning.
Yrkesutövaren ska ha rätt att välja mellan anpassningsperiod och lämplighetsprov. En anpassningsperiod får omfatta praktiktjänstgöring i högst tre år.
3. Om en yrkesutövars yrkeskvalifikationer ska prövas enligt artikel 10 b, 10 d, 10 f eller 10 g i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG, får Socialstyrelsen ålägga yrkesutövaren att praktisera under en anpassningsperiod eller göra ett lämplighetsprov.

9 § Socialstyrelsen får inte begära kompensationsåtgärder enligt 8 § 1 och 2, om de kunskaper yrkesutövaren har tillägnat sig genom yrkeserfarenhet kompenserar de väsentliga skillnaderna vad gäller utbildningstiden eller utbildningens innehåll.

5 kap. Tidsbegränsad legitimation m.m.

1 § Till en yrkesutövares underrättelse till Socialstyrelsen om att temporärt och tillfälligt i Sverige utöva ett reglerat yrke inom hälso- och sjukvården ska bifogas

1. ett av den behöriga myndigheten i ett annat EES-land än Sverige utfärdat intyg som visar att yrkesutövaren är lagligt etablerad i det andra EES-landet och att det när intyget utfärdades inte fanns något förbud för honom eller henne att utöva yrket,
2. bevis på yrkeskvalifikationer,
3. bevis på att yrkesutövaren i ett annat EES-land än Sverige har utövat ett yrke, som inte är reglerat i det andra EES-landet, under minst två år av de föregående tio åren vad avser de situationer som anges i artikel 5.1 b Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG, och
4. uppgifter om det temporära och tillfälliga yrkesutövandets varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet.

2 § Socialstyrelsen ska, efter en underrättelse om att en yrkesutövare för första gången temporärt och tillfälligt ska komma till Sverige för att utöva ett yrke som regleras enligt den generella ordningen i 4 kap., kontrollera hans eller hennes yrkeskvalifikationer.

3 § Om Socialstyrelsen vid en kontroll enligt 2 § finner att det föreligger en väsentlig skillnad mellan en yrkesutövares kvalifikationer och den yrkesutbildning som krävs i Sverige, ska yrkesutövaren åläggas att göra ett lämplighetsprov för att styrka den kunskap eller kompetens som krävs för en tidsbegränsad legitimation eller ett tidsbegränsat bevis om specialistkompetens.

6 kap. Övriga bestämmelser

1 § Om det finns en skäligen grund för tvivel om äktheten hos ett dokument eller ett bevis på formella kvalifikationer som har utfärdats av en behörig myndighet, får Socialstyrelsen begära att denna myndighet styrker äktheten hos de utbildnings-, examens-, och andra behörighetsbevis som har utfärdats i ett annat EES-land än Sverige. Socialstyrelsen får i särskilda fall även begära att den behöriga myndigheten intygar att yrkesutövaren har uppfyllt de minimikrav för utbildning som avses i 3 kap.

1. Denna författning träder i kraft den 21 december 2007.
2. Genom författningen upphävs
 - Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2003:4) om ömsesidigt erkännande av yrkesbehörighet inom hälso- och sjukvården
 - Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2004:10) om villkorslöst erkännande av behörighetsbevis för viss hälso- och sjukvårdspersonal med utbildning från annat EES-land.

Socialstyrelsen

KJELL ASPLUND

Maria Jacobsson
(Hälso- och sjukvårdsavdelningen)

